

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dižake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — O pravištvu, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na zadnje četrtletje 1876 in naš list stopi v deseto leto svojega javnega delovanja. Prosim, da ne le vsi stari gg. naročniki ob pravem času naročnino ponové, nego, da naš list tudi v one narodne kroge spravijo, kamor do zdaj nij prodiral, ker le potem bode mogoče tudi listu samemu boljše biti in duševno bogatejšim.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13 gld. — kr.
Za pol leta	6 " 50 "
Za četrt leta	3 " 30 "
Za en mesec	1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16 gld. — kr.
Za pol leta	8 " — "
Za četrt leta	4 " — "
Za en mesec	1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dižake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr. Po pošti sprejeman " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

Govor slovenskega poslanca g. Vilj. Pfeiferja.

(V seji državnega zbora 16. decembra 1876 po stenografičnem zapisniku.)

Slavna gospoda! pred vsem si dovoljujem pozornost slavne vlade na nekatere pomanjkljivosti in zlostanja, ki jih finančni uradi pri

pobiranju davkov doprinašajo, obrniti, nadejaje se, da se bode finančni minister obziral na-nje ter jih odstranil.

Brez dvoma imajo davkoplačevalci pravico zahtevati, da se natanko zračuni, koliko davka pride na-nje in da se davek terja v času, v katerem davkoplačevalec po njihovem posestvu ali obrtu dotakajo dohodki, tako, da bi imel za hišnega posestnika čas zapadle stanovnine, za zemljaka pa čas žetve za plačevanje davkov merodajen biti, ker se davek plačuje od dohodkov.

Pri tem pobiranju se kažejo nepristojnosti, katere moram omeniti kot posebno rezne.

Kakor znano, oskrbujejo davkarsko službo, torej zračunavanje in pobiranje davkov nekaj politični, nekaj pa finančni uradi, torej se zgodi večkrat, da se ta dva urada ne vjemata; jaz vem za slučaj, kjer je politični urad odlog dovolil, finančni pa vzlic temu dovoljenju eksekucijo naprej vršil.

Ker se torej zaradi te dvojne razdelitve davki tako komplicirano pobirajo, je veliko nepotrebnih pisarij in vendar v enem in istem slučaju davkarski urad o početju političnega nič ne ve, tako da se davkoplačevalec, akoravno je uže davek plačal, da uže preplačal, vendar sili k eksekuciji in se mu prouzroči veliko stroškov in potov.

Od veliko slučajev, ki jih o tem vem, naj omenim samo sledeče:

Ena stranka se zaradi 1900 gld. eksekvira in plača to zaostalino po prvej stopinji realne eksekucije.

Zdaj pa pošlje finančna direkcija znesek 700 gld. kot črez pristojbo vzet, davkarji z ukazom, naj teh 700 gld. zaračta na druge, ne še zapadle davke.

Ako se to večjim davkoplačevalcem prigodi, kaj se pripeti lahko še kmetu, ki brati ne zna?

Tudi se zgodi, da finančni uradi — omahujoč mej blagohotnostjo proti davkoplačevalcu pa ministerskim predpisom o pobiranju davkov — davkoplačevalca bodre, naj vloži prošnjo za podaljšanje obroka, katera se v vrtinci protivnih si interesov razbije in se davkoplačevalčeva mošnja oslepari za kolek, ki stane 50 kr.

Zaradi tega, pa onega kar sem od začetka omenil, bi prosil gospoda finančnega ministra, naj predpis posameznih davkarskih obrokov, kakor tudi pobiranje zaostalin z obzirom na gospodarstvene dobe dohodkov omeji in tako fiksira, da davkoplačevalec ne bo ravno takrat siljen plačevati davke, ko ali nobenega dohodka nema, ali pa ima velike gospodarstvene stroške.

Gospoda moja! Ta moja želja se zaradi tega lahko izpolni, ker vsaka davkarja ve, kedar se zaradi gospodarstvenih dohodkov v dotičnem kraju davki najlože plačajo.

Pregledujoč to poglavje sem se ozrl na nekatera poprejšnja leta, pa sem v svojo žalost našel, kako rasto od leta 1873 stroški davkarskih eksekucij pa zamudne obresti od zaostalih davkov.

Leta 1873 je bilo stroškov za eksekucije	132.000 gld.
Leta 1874	150.000 "
" 1875	162.000 "
" 1876	185.000 "
" 1876 preliminarano	195.000 "

in zamudne obresti zaostalih davkov za ta leta:

Za leto 1873	200.000 gld.
" " 1874	230.000 "

Listek.

Šola pri starih Grkih.

Ko je bil dečko kakih sedem let star, moral je v šolo. Pesterna, ki ga je mnogo-krat uže, kadar je bil poreden, strašila z učenikom, šibo v roki držetim, ga je zdaj izročila „pedagogu“, t. j. enemu izmed sužnjev, ki ga je moral v šolo in iz šole spremljati, njegovo šolsko orodje nositi in sploh na njega v vsakem obziru vestno gledati in paziti. Jemali so za ta posel navadno stare sužnje, ki za drugo delo nijso več bili, fantiče nadzorovati pa so bili pripravnejši od mladih. Ti pedagogi so imeli velik vpliv na odgojo njim izročeni dečkov. Oni so jih morali vaditi sposobnega obnašanja, za katero so imeli svobodoljubni Grki toliko malenkostnih pravil, da se jim moramo v tem obziru čuditi. Gledati so tedaj morali n. pr., da so fantiči po ulici lepo v tla gledaje hodili, starejšim oso-

bam pristojno čast izkazovali, v pričo njih molčali, da so se spodobno oblačili, da so po jedeh z desnico, po kruhu z levico, po soli z enim prstom segali, meso z dvema prstoma prijemali itd. Pri tem so imeli, kadar staršev nij bilo zraven, očetovsko oblast čez mladino, so jo tedaj tudi smeli strahovati. Se ve, da so mogli pri takih okolščinah ali veliko škodovati, ali veliko koristiti. Zato so razumnejši starši vestno ravnali pri izbiranju pedagogov. Ali pogostoma, posebno v poznejših časih, ko se Grki nijso več veliko menili za odgojo, so nesposobne ljudi jemali za ta posel in mladina se od njih nij veliko dobrega učila. Mnogokrat se je moralo tudi prigoditi, da spremljevalec mladih Grkov še rojen Grk nij bil, ampak je kot barbar le lomil grščino in tako tudi govor svojih izročencev pačil. Na to tudi kaže negrška obleka, v kateri pogostoma nahajamo pedagoge na starogrških slikah: Težek plašč nad suknjo, visoki črevlji, obšiti z kožuhovino, kljukasta palica, to so znamenja, po

katerih se dosti ostro ločijo od lahko oblečenih spremljancev.

Na Grškem so bile šole privatna podvzetja; država se z njimi nij pečala. Ukazano pa je bilo po Solonovih postavah vsakemu državljanu, otroke po svojem stanu odgojiti, in le tistim staršem, kateri so to dolžnost izpolnili, je bila dana pravica, v starosti podporo zahtevati od svojih otrok. Druge postave, ki so se zadevale šolstvo, so le za red in npravnost v šolah skrbale, nikakor pa nijso ukazovale, kaj in kako se ima učiti. To so določevali učitelji in pa šega izvirajoča iz zdravega razuma grškega naroda.

Grki so se dobro zavedali dvojnosti človeškega bitja in povsod in v vseh časih je bilo živo njih prepričanje, da ne samo duša ampak tudi telo potrebuje olike. Ne da bi mladeniču samo potrebno bilo telesne moči in krepkosti za izvrševanje dela in prenašanje težav, ki ga čakajo v življenji, tudi samo na sebi se je Grku prav zdelo, da se tudi člo-

Za leto 1875	277.000 gld.
" " 1876	300.000 "
" " 1877 vstavljeno . . .	370.000 "
Za te leta se je za pobiranje davkov potrosilo:	
Za leto 1873	125.000 gld.
" " 1874	130.000 "
" " 1875	125.000 "
" " 1876	129.000 "
" " 1877 preliminirano . .	135.000 "

Vprašam torej, kako je mogoče, da bi se več davkov nabralo, kakor znašajo „stroški“ za njih pobiranje pa zaostali, davkarski kapital?

To je gotovo vprašanje, na katero se treba ozirati; vprašanje, enako sibilinskim knjigam, čem več je zaostalega, tem več se izterja, pa kako? z dobičkom, da z dobičkom.

Gospoda! jaz nahajam odgovor na to vprašanje v tem, ker uradi, ki davke pobirajo, dolžnikom davkov zneske zaračunajo, ki se zares niso izdali; zovejo jih idealni kolek, idealna percentualna pristojbina, idealna intabulacijska pristojbina; zato pa je tako, da pri pobiranju davkov razen davka in pristojbinskega dolga figurira še precejšnja svotica kot dorastek in pomnoženi dohodek.

Zato se je zgodilo, da moram pri tej prozaični nastavki poetičen bivati in o idealih govoriti.

Sicer to niso Schillerjevi ideali, ki govorijo k srcu, pač pa taki, ki govorijo k mošnji.

Gospoda! Proti pravnemu smislu je, proti pojmu stroškov je, da se davkoplačevalcu nalagajo svote, naj jih plača, akopram se nikdar izdale niso.

To je pa tudi proti časti državne uprave, da se iz pobiranja davkov dela dobiček, baratija na račun najubožnejšega prebivalstva; in ta dobiček, verjemite, slavna gospoda, je velikrat, prav velikrat pomočen s solzami ubogega kmeta, je zjedinjen z uničenjem njegovega gospodarstva.

Ker vzrok neplačevanja nij upornost, nego ker dotični res plačati ne more, naj se finančna uprava trudi, da eksekutu prouzroči tako malo stroškov, kakor moči, in naj ima pravico, računati le resnične denarne stroške, ne pa idealnih.

Ko bi gospodu finančnemu ministru predlagal, naj mene zadevajoče davke le po idealu plačam, bi njegova vzvišenost moj predlog gotovo z veseljem sprejel, ko bi mu bilo le do-

voljeno, da tudi kupone silnim državnim upnikom z idealom plača.

Ker pa gorjupa resničnost razdira te moje in gospoda finančnega ministra ideale, mislil bi vendar, naj bi se zahtevalo po pravici le ono, kar se je zares izdalo.

H koncu moram omeniti še, kot zastopnik Kranjske, veliko siromaščino, v katero je nekatere okraje na Dolenjskem in Notranjskem pripravila letošnja slaba letina pa velikanske povodnji.

Ker je čas uže daleč, nočem nadlegovati gospodov z risanjem siromaščine in le konstatiram, da je, kakor se vidi iz uradne „Lai-bacher Zeitung“, samo v sodnijskem okraju črnomeljskem, iz katerega se ljudje vedno bolj izseljujejo v Ameriko, bilo napovedanih na 15. dec. t. l. 13, reci trinajst, realnih dražb, in da je na eno zadnjih nedelj uradni sluga oklical pri eni sami fari 16 eksekutivnih realitetnih prodaj. (Čujte! čujte! na desni.)

Ako pojde tako naprej, kmalu ne bo več kmetškega stanu, zastopnika poštenega, produktivnega dela.

Tem odnošajem nasproti se lokalni uradi malomarno vedejo, kar se le s tem da pojasnovati, da se bojé, poročati resnico centralni vladi.

Dozvoljujem si torej še enkrat gospoda finančnega ministra opominjati na omenjene žalostne razmere, in ga prosim, naj jih odpravi, in naj predloži zakonsko osnovo, ki bo pobiranje davkov storila priprostejše. (Pravo! pravo! na desni.)

Misli jednega narodnjaka blizu konca leta.

(Dopis vnanjega naročnika.)

Če pogledamo na ravno končujoče se leto, mogli bi si sami sebi pripoznati, da idemo rakov pot, kajti kjer nij napredka, tam je rakov pot; tako je vsaj v političnem in literarnem življenju narodov. Zdi se mi tako, kakor da bi vse čemelo, zibalo se v polusanju in čakalo na kakovšen izreden prigradaj, na Mesija, ki bi nas iz zdajšnjega neprijetnega položaja rešil. In da bi bili bolj vredni njegovega pohoda, zjedinili smo se in roke križem držimo vsi zdaj in kimamo in čemimo skup ter — pričakujemo Mesijo. To je gotovo, Mesija bode prišel, kajti to je pisano

v zgodovini vseh narodov; toda kedaj? to nij pisano. Ako bomo pa tako dalje kimali, nam bode dolgočasno, treba je torej se zdriniti in na delo. Ugovarjalo se mi bode, da i drugi narodi, n. pr. nemški, idejo rakov pot. To nij nam nič mari, vsak mora skrbeti za se in Bog bode skrbel za vse.

Da je to, kar jaz pravim, istina, poglejmo le naše politično novinarstvo — o družem nečem sedaj govoriti — in vsakdo se bode z menoj v tem strinjal, da čemimo. Tudi o prvotnih uzrokih tega nečem govoriti, le neke misli sem namenjen objaviti, kako bi se dalo tej dolgočasnosti do prihoda Mesija v okom priti.

Poglejmo najprej naš dnevnik „Slovenski Narod“. Ne občuti vsakdo, da dnevnik nij tak, kakoršen bi za ves slovenski narod moral biti, in da ne obsega vsega, kar bi moral obsegati. Uzroki temu so različni, deloma zunanaj obsega naših močij ležeči, deloma pa tudi ne. Kajti, da imajo grablje g. drž. pravdnika goste zobe, tega nismo mi krivi in tudi nij v naši moči, da bi nekoliko zob iz grabelj izdrl in jih redkejšje naredili. A to nij jedino, kar nas zavira, da nijsem jaz in mnogo drugih s slovenskim časnikarstvom sploh in „Sl. Nar.“ posebno zadovoljni.

Kdor razmere pisanja in uredovanja „Sl. Naroda“ pozna, kakor jaz nekaj, ne bode se temu nikakor čudil, ako mu naš dnevnik v vsem ne zadostuje. Celo breme, to strašansko breme pisanja in uredovanja je uže leta in leta na ramenih jednega samega človeka, ki — kakor vem — nij imel bog zna koliko let ni osem dni oduška. Je potem čudo, če on pod onim bremenom ne more vsega? Nij-li čudo, ako on le obupa, ko vidi, da se rodoljub na rodoljuba zanaša, da bodo njemu (uredniku) na pomoč prihiteli? In kako bi se v tem obziru lahko pomagalo!

Čujte, vsaj 15 rodoljubnih narodnjakov naj se z moško besedo zaveže, da bode vsak vsak mesec dva uvodna članka za „Sl. Nar.“ pisal in vse bode uže bolje. List bode bolj poln in kdor prinese veliko, prinese vsakemu nekaj, torej bodo tudi naročniki bolj zadovoljni. Isto tako naj delajo vsi slovenski listi in novo življenje bode prišlo mej slovenski narod.

Vsakemu se bode pa misel vrivala, kaj pisati o teh prostih kritičnih časih (honny

veško telo do vse popolnosti in lepote povzdigne, za katero je sposobno; vedel je pa tudi, da v neolikanem telesu ne more bivati popolnoma zdrava duša, da se tedaj še le iz harmoničnega razvitka obojne strani človeškega bitja rodi človeška izvrstnost, „Kalokagathia“, vzor in cilj grške odgoje. To prepričanje nam sije iz vseh pisateljev od Homerja do Galena in Lukijana, to učijo njihovi najimenitnejši modrijani, s tem načelom se vjema tudi njih dejanska odgoja, ki razpada na dve pglavitni, za Grka enako imenitni strani, na šolanje telesno — gimnastiko, in šolanje dušno, katero je zapopadala beseda muzika v širjem pomena, t. j. Muzam posvečena vednost in umetnost.

Aristotel učí, da ker se človeško telo prej razvije, ko duša, je treba tudi prej na telesno odgojo misliti, kot na dušno. Vsa podoba je, da so se po večjem Grki tudi po tem načelu ravnali in da so svoje dečke pošiljali najprej v gimnastično ali telovadno šolo, namreč v „palestro“.

Ko Grkom nij več zadostovalo, kar so se otroci doma od starejših ljudij tako rekoč sami od sebe naučili, našli so se moške, kateri so začeli napravljati šole za dušno in za telesno oliko. Namesto z mehkim peskom potrošenega tlaka pod milim nebom, so prišle telovadne šole ali palestere. V taki palestri nij manjkalo svetišča s podobo boga Hermeja, prijatelja in zaveznika telovadbi, pred podobo je bil oltar, na katerem je učitelj o slovesnih prilikah daroval, miza, na katerej se je razkosavala žrtva, in še druga priprava. Pred svetiščem pa je bila poleg družih prostorov glavna dvorana za vaje. Tlak pa je bil iz mehke ilovice ali z mehkim peskom potrošen, da so mogli po njem skakati, metati in valjati se.

Tu sem tedaj k „pedotribu“ — „paidotribes“ se je po grško imenoval telovadni učitelj v palestri, — je najprej pripeljal mladega Grka pedagog. Se ve da nij se začel precej najtežjih telovadnih vaj udeleževati, ampak to kar je tukaj delal, je bilo le na-

daljevanje tistih iger s skakanjem, tekanjem, metanjem, katerim je uže bil od doma vajen; toda učitelj mu je zdaj kazal, kako se da vse to umetno, lepo, s pristojnim gibanjem telesa storiti, in ga je tako po lahkomu do težjih vaj vodil.

Pa pedotrib nij imel samo telesnih vaj voditi, ampak on je moral tudi dečke vaditi pristojnega obnašanja v raznih okoliščinah in tako popolnjevati to, kar se je uže doma po starših in pedagogih začelo.

Vse to učenje pa se je vršilo z veliko resnobo in ostrojtjo. Na starih slikah nij pedotrib skoro nikoli naslikan brez šibe ali palice ali biča, in to se sploh vjema s tem, kar nam pisatelji o veliki strogosti starinske odgoje poročajo. Dostikrat pa je gotovo meje razumnosti prestopila, ker so misleči odgojitelji svoj glas povzdignili zoper preostro ravnanje z mladino. Na slikah, ki predstavljajo prizore iz palestere, vidimo včasí tudi na stolcih sedeče moške; to so nadzorniki, ki v imenu države gledajo na to, da se kaj nenrav-

soit qui mal y pense), in kako pisati, da ne bode prišlo pod pravniške grablje?

Gospoda! pišimo o krompirju! Italijani mu pravijo „patata“ in tudi dunajske naranče in kdor je bil kedaj na Laškem, ta ve gotovo, kaj so in kakovšne so „patate“. In o krompirju ali „patatah“, gospoda, se da neizmerno veliko pisati.

Drugi predmet naj bode n. pr. slovanska lipa. In kdo ne pozna slovanske lipe? Kdo bi ne mogel o tem predmetu nekoliko člankov napisati?

Evo vam nov predmet za članke: Ako uže mora tako biti, da denašnje ministerstvo hvalimo in ustavo, popevajmo ministerstvu in ustavi slavo! Tudi o tem se da veliko pisati. Ne mislite, gospoda, da ustava in zdajšnje ministerstvo nam nič ne koristita; o ne gospoda, to ministerstvo nam morda več koristi, kot sto Hohenwartov, in ko bi imeli ministerstvo radikalnih Slovencev, ne bi za nas in za našo stvar bolj vgodno delali kot sedajšnje. Gospoda, naši vnuki in dediči bodo peli temu ministerstvu slavo in mu bodo hvaležni; zakaj bi bili mi tako trdovratni in nehvaležni, da bi hoteli brco onemu zasoliti, ki nam je do brotljiv?

Pišimo dalje o „liberalnosti“ in pravico ljubi dunajskih časnikov! O, nikar se ne posmehujte, tudi ti so naši dobrotniki, in niso morebiti liberalni in pravicoljubni? Kaj bomo vselej Kanta na pomoč klicali, da on razsodi, ali so njih proste misli dobrotljivosti bile estetične, moralne in bog zna kakošne še, ali ne. Dobrotniki so oni nam, — ergo pevajmo jim slavo!

Pišimo dalje o svobodi na Kitajskem! Katerega izmed nas ne bode ta predmet zanimal? In koliko podučljivega in lepega bi lahko o Kitajcih in njihovi svobodi, veri, kulturi itd. dobro pero ne napisalo!

Pišimo dalje, gospoda, o srednjih šolah v Tribstrilu. Tu je gradiva dovolj za kratkočasni članek, saj nij treba vselej resnih vodnih člankov. Marsikakemu ne bode znano in kdo bi se ne smijal, ko zve, da tam po srednjih šolah star g. Pe-lozzi, po glavi okolo skaklja, kako se krompir ali patate mlatijo, kako se dijaki pripravljajo za raj kulture itd.

„Variatio delectat.“ Pišimo zopet o kmet-skem orodju, n. pr. o „grabljah“. „Grablje.“ gospoda moja, so vsakemu znane, o teh bode znal vsakdo kaj napisati, in tisti, ki jih naj-

nega ne godi v soli. V Atenah je imel izprva areopag ta posel, pozneje pa so posebne nadzornike za šole postavljali.

Poglavitne telesne vaje so bile skakanje in tekanje, ki je moč dajalo nogam, metanje žoge, diska, (plošče), pozneje tudi kopja, ki je urilo roke, in izmed vseh vaj najiminitnejša, borjenje, ki je vse ude ob enem krepilo. Da je ta vaja bila Grkom najiminitnejša, kaže uže to, da so telovadni učilnici dali po njej ime (palaistra, borilnica); in res je bila najbolj sposobna ne le vse ude človeškega telesa enakomerno vaditi in uriti, ampak tudi dušo pogumnejšo ob enem pa tudi zmernejšo delati; kajti pri nobeni drugi vaji nij tekmanje z nasprotnikom dajalo toliko spodbude in nikder drugje nij moral učenec toliko podirati vse strastne navale in premagovati vsako surovost proti prijateljskemu nasprotniku, kakor pri tej vaji, kjer je učitelj strogo pazil, da se nijso pravila borjenja in meje pristojnosti prestopile.

(Konec prihodnjič.)

večkrat rabi, bode gotovo vesel, ko bode uvodni članek čital. Pa nemislite hudega!

Evo tu, gospoda predmetov za vodne članke za prvi teden v novem letu; za naprej jih bode g. urednik sam naznanil, on ki bolj pozna naše razmere in naše ljudstvo nego mi.

Pustimo tedaj „resno“ politiko, to nij za nas, posedno v sedanjem času ne; kajti listi, ki se zdaj žurnalitično z resno politiko ukvarjajo, postajejo, redki, dolgočasni. Mi pa se nočemo dolgočasiti, mi hočemo biti „korajžni.“ Skupaj torej 15 narodnjakov, v „Slov. Narodu“ hočemo imeti render-vous! Razumeli se pa bomo ipak!

v. Uren.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. decembra.

Državni zbor čez božične praznike ne bode odgojen, temuč bode samo praznoval tja do 20. januarja. — Te dni bode budget skončal, potem pa bi utegnil celo drugo ministerstvo najti. — Kakor naš včerajšnji telegram poroča, obkritoval je temeljiti jurist Lienbacher v ponedeljek še justičnega ministra.

Svobode imajo Translejtanci sploh več nego mi „Avstrijci“. Tako so naglašali v državnem zboru celo nemški ustavoverci. Tudi na **Hrvatskem** jo imajo več. Tam je te dni deželne vlade odsek za pravosodje izdal državnim pravdnikom ukaz, naj sicer pazijo na novinstvo, vendar naj ne konfiskujejo preradi, naj preračunajo skrbno, ali nij bolje, če se kaka neresničnost pusti in potem popravi nego pa če se konfiscira itd. Pri nas pa?!

Vnanje države.

Na **konferenci** dazdaj nijso sklenili še nič odločnega. O vprašanji okupacije je bil uže govor a dogovora nobenega. Turčija izpoveduje, da ne dovoli z lepo, da bi tuji vojaki zaseli Bulgarijo. Včeraj je bila peta seja te predkonference. — To so poročila za mirovce nič kaj mnogo obetajoča.

Iz **Odese** se javlja, da je v tamošnji vojaški šoli ukazano pospešiti nauk tako da bodo mogli učenci uže 1. febr. kot oficirji v aktivno vojsko stopiti.

Iz **Belgrada** se javlja, da uradni list prinaša imenovanja poveljnikov, ki so sami Srbi. Ukaz vojnega ministerstva ukazuje, da imajo vsi oficirji in vojniki uže 22. decembra v vojsko stopiti. Osem dni kasneje, kakor znano izteče premirje.

Najnoveše poročilo „Pol. Corr.“ iz Belgrada meni pa, da bode premirje podaljšano do 1. marca. Ne verujemo.

V znane stvari ladije „Radetzky“, s katero so Srbi vzeli silo več Bulgarov, obljubila je srbska vlada zadostenje, kaznovala bo dotične krivce.

Francozom so začeli ruski listi očitati njih nekeve simpatije do Turkov, da si so se Francozje prej trudili (in so naravno uže zaradi Nemce navezani truditi se) za prijateljstvo Rusije.

Domače stvari.

— (Govor poslanca Hermana) v budgetnej generalnej debati 6. t. m. tudi še priobčimo.

— (Dežman) stari znani izdajnik, je 14. t. m. v svojem govoru v državnem zboru hvalil se, da ima on zaupanje Slovencev in je še dejal: „wir wollen Slovenen bleiben (on in Slovenstvo!), wir wollen aber keine Kroaten werden“. Pač bi bili ti nemškutarji radi — Turki, vse, le rodoljubi ne.

— (Slovensko gledališče.) V petek 22. t. m. se bode po dveletnem prestanku predpredstavljal igrokaz „Zblaznela je“. Letos je ta predstava zadnja.

— (Iz Novega mesta) se nam poroča, da bo imela narodna čitalnica novomeška v nedeljo 24. t. m. po polu dne ob dveh v dvorani narodnega doma svoj občni redni zbor, h kateremu vse č. gg. ude uljudno vabi

Odbor.

Tržna poročila.

Iz Budapešte 16. dec. Letošnja jesen nij samo mokra, ampak zelo ulažna. Zemlja je tako napojena z vodo, da po nižjih krajih voda uže kar stoji, in ako ne bode kmalu suhega vremena ali pa mraza, bo šlo veliko ozimine pod zlo. — ker je toliko vode, se je tudi po suhem ta teden malo žita na trg pripeljalo, po vodi pa skoraj nič. Žitni sejm se je začel mlačen, in za to so prodajalci pšenice le po 15 do 20 kr. pri metr. centu cenejši mogli izpečavati, koncem tedna pa je bilo nekoliko živejši in dosegle so se zopet cene preteklega tedna. Prodalo se je pšenice 70—80.000 metr. centov. Rež je imela malo kupovalcev, cena 10 gld. 10 kr. — 10 gld. 25 kr. Prodali so je komaj 2000 metr. centov. Ječmen je imel še dosta živ sejm. Prodali so ga nad 9000 metr. centov po 6 gld. 60 kr. — 6 gld. 70 kr. Oves se je početkom tedna zelo podražil, do 8 gld. 97 kr. potlej so mu pa cene zopet padle. Koruze stare zelo manjka in je po 6 gld. 80 kr., nova nekaj cenejša. Proso so dajali po 5 gld. 33 kr. — 5 gld. 66 kr. Fižol je bil po 9 gld. do 11 gld. 50 kn. leča od 8—12 gld. grah 8 gld. — 12 gld., konoplje po 10—12 gld. laneno seme po 14 gld. 50 kr., — volne se je le prodalo za domače fabrike 2000 metr. centov po 57—100 gld. — Špeh je bil prekajen po 71—72 gld., surov po 64—66 gld. loj po 59—60 gld.

Dunajska borza 19. decembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	59 gld. 95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	50
1860 drž. posojilo	109	75
Akcije narodne banke	823	—
Kreditne akcije	133	80
London	126	25
Napol.	10	08 1/2
C. k. cekini	5	97
Srebro	115	—

Edvard Winterjeva

sladničarija

(Prešernov trg)

priporoča svoje bogato in dobro asortirano skladišče za okinčanje božičnih drevesc, dalje zelo okusne potice vsake bire, poprtjak (Kletzenbrod), pinse in šarteljne v vseh oblikah in velikostih.

Za mnogo obiskavanje prosi spoštovanjem

(409)

Edvard Winter.

Največji sreča na tem svet

Je pri meni za prijet,

Pri Andrej Schreyerju kupite

Galantrijske robe in igrače,

Po ceni in lepo vse dobite

Tu je izdelke in domače:

Punce, oblečene in v sami sraciji,
Ognjišča, peči, vozove in konje,
Živali vseh vrst, posebno lepi zajci,
Kozlje, krave, psé in osle.
Slone, kače in druge zverine,
Mačke in tigre, leve in ovce,
Ptice in paze, najlepš' peteline!
Gosle, kitare, rogove za lovce,
Puške in sablje, bubne in čake,
Trompete in flaute vrste vsake,
Orgelce, harmonike velike in male,
Jaseljca, gledišča, vodomete prav zale,
Železnice lepe iz pleha in lesa,
Kočije, vozičke in barka Noeta,
Prodajalnice, zibelke, skrinje in kostne,
Hise in hlevi, tud' lepe postlje.
Nove molitvene bukve in druge drobnije,
Posebno lepi so albumi za fotografije,
Leteti angelji in veliko brontenih reči,
Zgornji, gospodom posebno priporoči.

(374—3)

Vsem bolnim moč in zdravje brez lek,

in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je naj bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlez i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
hajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, žla-
tilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavi
šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih
otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in pre-
hlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj-
nego dojiljino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spride-
val zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spride-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastop-
nikov. —
Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo št. 73.670.

Spridevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti-
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju
scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih
in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in

na neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pri-
h boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in čle
mno go učnih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila vedleto-
nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja
bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gled-
ašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalesscière du Barry
sestransko, najbolje spridevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Spridevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za stra-
šni bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti ni
mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spridevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnoma
strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere se
se deset let aučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, te
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več
eni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.

1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.
Revalesscière-Biscuiten v pušicah in Revalesscière

Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl.
v sr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.
Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-
lengasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih
skarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja du-
ajaka hiša na vse kraje po poštah kakor koli ali
povzetjih. V Ljubljani Ed. 444r, J. Svoboda,
skar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-
lamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v
Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca
in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (58)

Loterijne srečke.

V Trstu 16. decembra: 6. 68. 58. 48. 56.

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;

nepremočljivo brez okusa in duha 1 stekle-
nica 80 kr.;

sè železnim jodidom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno
bode moje ime na vsakej steklenici.

(53—37)

Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajske cesti v Ljubljani.

Tuji.

18. decembra:

Pri Slonu: Gruber iz Dunaja. — Schoter iz Gradca. — Rudoph, Orleans
iz Dunaja.

Pri Malici: Ješenak iz Bleda. — Lach iz Trsta. — Kampos iz Trbovlja.
— Berg: r iz Dunaja. — Schantal iz Gradca. — Kaiser iz Dunaja. — Detela
iz Gorenjskega. — Bach iz Dunaja. — Faleri iz Trsta.

Pri Zamorel: Sokla iz Beljaka.

Jedina trgovina na Dunaji!

katera je ugodna za tako slabe čase, sklenila je cene blaga še za 30%
znižati in ta je

Kineškega srebra fabrikna zaloga

H. Bettelhelma & Co.,

Dunaj, Kärntnerstrasse 14, v bazarju.

Veljalo je na primer.

prej	sedaj	prej	sedaj
6 žlic za kavo . gl. 3.50,	gl. 1.50	1 posodica za turški	
6 navadnih žlic . . . 7.50,	2.75	tobak . . . gl. 4.—,	gl. 1.50
6 nožev za obed . . . 7.50,	2.75	6 mal. tas za sladkor . 3.50,	1.20
6 vilic . . . 7.50,	2.75	1 posodica za maslo . . 3.—,	1.50
1 vel. žlica za juho . . 5.—,	2.50	3 korke s podobami . . 3.—,	kr. 90
1 „ mleko . . . 3.—,	1.50	1 par svečnikov . . . 6.—,	gl. 3.—
1 mokaskledica z žlico, 6.—,	3.—	1 majolka za čaj . . . 8.—,	„ 6.—
		1 posoda za olje i osot, 8.—,	„ 5.—

Posebno za darila pripravno!

6 nožev, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na- mesto gl. 24 samo	6 desertnih nožev, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 26
6 vilic, 9 gl. 50 kr.	6 postavcev za nože, samo gl. 9.75

Najnovejša pasta za čiščenje zlatnine, srebrnine in kineškega
srebra, škatljica 25 kr., 6 škatljic gl. 1.20.

Jako lepe tase, majolke za kavo in čaj, service za čaj, stojalca za
pograne mize, girandole, posipalci za sladkor, čašice za jajca in garniture
za jajca, posodice za zobotrebe, sponke za servijete itd. itd. Na vzunaj raz-
pošilja se točno in vestno proti poštne povzetku. Na zahtevanje dopošilja
se tudi razločeni cenik brezplačno. (142—17)

Praktična, primerna

božična in novoletna darila.

Zimske suknje	po gld. 20.—
Kožuhi za na pot	„ 45.—
„ „ „ lov	„ 18.—
Menčikovi	„ 28.—
Suknje za lov	„ 8.—
Spalne suknje	„ 12.—
Hlače iz snovi	„ 7.50

Najbogatejša zaloga obleke za gospode in
dečke. Specijalitete otroških oblek.

Nove jope za dame.

M. Neumann,

(387—4)

v Ljubljani, Lukmanova hiša.

Poziv!

Vsled sodnijskega dovoljenja se bode vse v zapuščino 21. oktobra t. l.
umrlega posestnika, gospoda Franc Rodé-ja spadajoče premakljivo imetje
to je: obleka, hišno i posteljno perilo, hišna oprava, kuhinska pri-
prava, kmetiško orodje, vozovi, žito, drugi pridelki, seno i slama,
potem biki, vgli, krave in druga živina v

četrtek dne 21. decembra (grudna) t. l.

in posledne dneve od 9 do 12 ure zjutraj in od 2 do 5 ure popoldne v
Šneberjih v hiš št. 25 po dražbi proti gotovi plači prodajalo.

V Ljubljani 16. decembra (grudna) 1876.

(401—3)

Premogokopna družba v Trbovljah.

Premogokopna družba v Trbovljah namerava
po pismenem ponudbenem potu zagotoviti si za leto 1877
sledede porabne materijali:

Železo, žreblje, dratene cveke, ključanice, les, raznosno
mažo in svečavo, potrebe za postelje, rudokopsko orodje
i. t. d. i. t. d.

Tiskani natančni zapisnik zgorenjih predmetov z natančne-
nimi pogodbami se izve pri pisarni na Dunaji I., Wallner-
strasse šte. 9 ali pa od tehnične direktije v Trbovljah
(Trifail). (404—1)

Velika božična razstava

v konditoriji

Rudolf Kirbischa, kongresni trg.

Velika izbirta

najlepših, najcenejših bombonijer, srkljanj, fragantnih predmetov, po-
kalnih bombonov, deviz in vsakojakih čokolad, bombonov iz Pariza,
Berlina, Stutgarta, Dunaja in lastnega pridelanja.
Posebno priporočajo se različne

čokolade

iz Massona (Paris), potem različni lastni pridelki za okinčanja Kristu-
sovih dreves, pravi italijanski mandolat, fini sadežni kruh (Kletzen-
brod), popernjak (Lebkuchen) v majhenih paketih, jako prilichen za
obesiti na božično drevo, pravo genuesko sadje v ličnih koških, kan-
dirano sadje in najfinjši sir iz kutej v obliki sadja in cvetic, kakor
tudi v majhenih koseih.

Prav priporočajo se moje

orehove potice z medom

fine pinse in „pan di Milano“ (nov) vsak dan svež, jako dober za
kavo; dalje moja pripoznana izvrstna punšna esenca z oranžami in
limonijevim sokom, kakor tudi moje mandeljnovno mleko in limonadna
esenca.

Dalje priporočam vsak dan svežo

zgorjeno peno v porcijah in hâches-pastete.

Za mnogo obiskanje prosim

spoštovanjem

(400—3)

Rud. Kirbischa,

konditor.

Vse pismene naročbe od zunaj se najurnejše efektuirajo.